

การศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา ประถมศึกษาหนองบัวลำภูเขต 1

The study of parents' participation in educational management Educational Opportunity Extension School Under the Office of Primary Education Service Area, Nong Bua Lam Phu District 1

สาคร อาร้อน¹, อรัญ ชูกระเดื่อง², ทัชชวัฒน์ เหล่าสุวรรณ²
Sakorn Aron¹, Arun Suikraduang², Tatchawat Laosuwan²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษา 2) เพื่อเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษา จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ผู้ปกครองของนักเรียนที่อยู่ในเขตบริการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภูเขต 1 มี 50 โรงเรียนจำนวนทั้งสิ้น 375 คน ได้จากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่า T-test และ ค่า F-test

ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภูเขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนานักเรียน อยู่ในระดับมาก 2) เปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษา จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ พบว่าไม่แตกต่างกัน 3) ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมพบว่าส่วนมาก ผู้ปกครองเสนอแนะโรงเรียนควรมีกิจกรรมร่วมกับชุมชนอย่างหลากหลาย และอยากให้โรงเรียนสร้างเครือข่ายประสานงานกับชุมชนหลายช่องทาง ตามลำดับ

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา การจัดการศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

¹ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

² คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

¹ Master of Education (Social Studies) Rajabhat Maha Sarakham University

² Faculty of Education, Rajabhat Maha Sarakham University

Abstract

This research has a purpose. 1) to study the level of participation of parents in the management of education. 2) to compare the level of participation of parents of students in educational management classified by gender, age, educational level and occupation. 3) to study the suggestions of parents' participation in educational management. The sample group used in this research is Parents of students. who are in the school service area, expand educational opportunities under the Office of Primary Education Service Area, Nong Bua Lamphu District 1, there are 50 schools in total, 375 Obtained from Multi-stage sampling. The tools used in the research were questionnaires. Statistics used to analyze data are percentage, mean, standard deviation (S.D.), t-test and F-test.

The research found that. 1) The level of participation of parents in student management School for Expanding Educational Opportunities under the Office of Primary Education Service Area, Nong Bua Lamphu, District 1, overall at a high level when considering each aspect found that The aspect with the highest mean was In terms of promotion, support and student development at a high level. 2) compare the level of participation of parents of students in educational management classified by gender, age, educational level and occupation, it was found that no difference. 3) suggest that the school has activities that the community and parents are continuously participating in the activities and public relations news in the school to outside the school offer to many channels To cover the perception of news of all ages.

Keywords: Parents' participation, educational management, educational opportunity extension school

บทนำ

การศึกษาและการเรียนรู้เป็นการพัฒนาคน ซึ่งคุณภาพของคนเป็นหัวใจของการพัฒนาชาติ หากคนมีคุณภาพแล้วประเทศชาติย่อมถูกพัฒนาไปด้วย และที่สำคัญการศึกษานั้นจะทำให้คนในสังคมอยู่ด้วยกันได้อย่างมีความสุข ด้วยเหตุนี้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 จึงให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาเป็นอย่างมาก แต่การจัดการศึกษาที่รัฐดำเนินการเพียงฝ่ายเดียวนั้นไม่สามารถตอบสนองความต้องการของ

ผู้เรียนและชุมชนได้อย่างเต็มที่ เพราะเป็นระบบการศึกษาแบบแยกส่วนตามภาระหน้าที่ของแต่ละหน่วยงาน โดยรวมศูนย์อำนาจการตัดสินใจไว้ที่ส่วนกลางเพียงแห่งเดียว ส่งผลให้การดำเนินงานในด้านต่างๆ ล่าช้า จึงจำเป็นต้องมีการปรับเปลี่ยนการบริหารและจัดการศึกษา ตลอดจนแนวคิดเกี่ยวกับการกระจายอำนาจ โดยการเปิดโอกาสให้บุคคล ชุมชนและองค์กรต่างๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการบูรณาการและจัดการศึกษา ซึ่งนอกจากจะเป็นการให้ความสำคัญกับการพัฒนาชุมชน และภูมิปัญญาท้องถิ่นแล้ว ผู้ปกครอง องค์กรหน่วยงาน

ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษายังได้มีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดนโยบายขยายขอบเขตผู้รับผิดชอบให้กว้างกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน อีกทั้งยังสอดคล้องกับสภาพสังคมโลกยุคโลกาภิวัตน์ (นันทนา แสนจาลาห์, 2553: 1) ดังนั้น การศึกษาในสถานการณ์ปัจจุบันต้องอาศัยความร่วมมืออย่างเข้มแข็งจากครอบครัว ผู้ปกครอง โรงเรียน และฝ่ายต่างๆ ในสังคม เพื่อร่วมมือกันพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน

การจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วม เป็นการประสานงานระหว่างองค์กรกับกลุ่มบุคคล ในการบริหารจัดการใช้ทรัพยากรต่างๆ ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ตามแผนที่กำหนดร่วมกันไว้ ภายใต้แนวคิดทุกคนมีบทบาทและมีเป้าหมายร่วมกัน และมีอิสระในการทำงานร่วมกัน (กิจจา บานชื่น และกณิกนันต์ บานชื่น, 2559: 39) และเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมทางการพัฒนา (นิคม หวายนบุตร, 2550: 6) ทั้งนี้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม 2545 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม 2553 ได้กล่าวไว้ใน มาตรา 8 การจัดการศึกษาให้ยึดหลักให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และมาตรา 9 การจัดระบบ โครงสร้าง และกระบวนการจัดการศึกษา ให้ยึดหลักการ ระดมทรัพยากรจากแหล่งต่างๆ มาใช้ในการจัดการศึกษา และในข้อ 6 การมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2556: 7) ดังนั้นจะเห็นได้ว่า การจัดการศึกษาของชาติให้ยึดหลักการมีส่วนร่วมของบุคคล ชุมชน และครอบครัว ร่วมระดมทรัพยากรต่างๆ มาใช้ในการจัดการศึกษา

จากผลการดำเนินงานที่ผ่านมาของ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 มีการดำเนินงานในด้านต่างๆ รวมไปถึงการสนับสนุนให้โรงเรียนในสังกัดร่วมมือกับชุมชนในการจัดกิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดประสบการณ์และการเรียนรู้เต็มตามศักยภาพ ที่ผ่านมานั้นหากชุมชนได้ก็ตามมีกิจกรรมภายในชุมชน คณะครูและนักเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมเต็มตามศักยภาพ แต่เมื่อโรงเรียนจัดกิจกรรมทางชุมชนและผู้ปกครองกลับไม่ให้ความสำคัญและความร่วมมือเท่าที่ควร ซึ่งน่าจะเป็นการสนับสนุนในบทบาทที่ได้ ทั้งในโอกาสทางการศึกษา ด้านคุณภาพของผู้เรียน ประสิทธิภาพการบริหารจัดการ ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา และด้านปัจจัยอื่นๆ พบว่า ยังมีปัญหาที่จะต้องดำเนินการแก้ไขเร่งด่วนในหลายประการ เช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากการประเมินระดับชาติ ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในหลายกลุ่มสาระการเรียนรู้ ยังต่ำกว่าค่าเฉลี่ย ระดับ ระดับประเทศ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ส่วนหนึ่งยังมีผลการประเมินต่ำกว่าเกณฑ์ การอ่านออก เขียนได้ และคิดคำนวณเป็น โรงเรียนขนาดเล็กส่วนใหญ่มีครูไม่ครบชั้น ทำให้การจัดการศึกษาของโรงเรียนขาดประสิทธิภาพ โรงเรียนส่วนหนึ่งไม่ผ่านการรับรองการประกันคุณภาพภายนอกรอบสามจาก สมศ. การนิเทศ ติดตาม และการประเมินผล ยังไม่ทั่วถึงและไม่ต่อเนื่อง โดยเฉพาะนักเรียนส่วนหนึ่งมีการออกกลางคันและย้ายถิ่นฐานบ่อยตามผู้ปกครองที่ต้องไปประกอบอาชีพที่อื่น ซึ่งนักเรียนหลายคนต้องย้ายเข้าและออกจากโรงเรียนเดิมหลายครั้ง (กลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1, 2561: 11) ทำให้มีผลต่อการพัฒนาด้านการเรียนโดยตรง อันเนื่องมาจากความไม่ต่อเนื่องของการเรียน ปัญหาที่นักเรียนส่วนหนึ่งมีการออกกลางคันจัดว่าเป็นเรื่องสำคัญที่สุด เพราะหาก

ครอบครัวและผู้ปกครองไม่มีความพร้อม ขาดการสนับสนุนและสร้างความร่วมมือกับทางโรงเรียนแล้ว จะส่งผลต่อเรื่องอื่นๆ ไปด้วย เนื่องจากผู้ปกครองเป็นหัวใจหลักในการส่งเสริมพัฒนาการของผู้เรียนทุกๆ ด้านโดยตรง ดังนั้นเมื่อครอบครัวหรือสภาพแวดล้อมชุมชนที่ไม่เอื้อหรือไม่สะท้อนปัญหา ร่วมกับโรงเรียนเพื่อแนวทางการแก้ปัญหา ร่วมกัน ทำให้การจัดการศึกษาของโรงเรียนขาดประสิทธิภาพ แต่แนวทางการแก้ปัญหาเบื้องต้นคือตั้งคณะกรรมการสถานศึกษา ชุมชน ผู้ปกครอง และกลุ่มคนที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา ร่วมกันวางแผน ร่วมกันระดมทุนทรัพยากรที่จำเป็นเพื่อแก้ปัญหาดังกล่าวเบื้องต้นร่วมกัน

จากที่มาและความสำคัญของปัญหาข้างต้น ผู้วิจัยมีความเข้าใจถึงความสำคัญของการจัดการศึกษา และการมีส่วนร่วมระหว่างสถานศึกษากับผู้ปกครองในการจัดการศึกษา เพราะผู้ปกครองนักเรียนเป็นสถาบันแรก ที่จะทำหน้าที่แทนสถาบันอื่น ทั้งในด้านวิชาการ การดำรงชีวิต และบ่มเพาะคุณธรรมและจริยธรรม ผู้ปกครองของนักเรียนจึงถือเป็นกลไกหนึ่งในการขับเคลื่อนการปฏิบัติงานของโรงเรียนและสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนได้อย่างเต็มที่ ไม่ว่าจะเป็นกำหนดจุดมุ่งหมาย ร่วมปฏิบัติ กำกับตรวจสอบ วัตถุประสงค์ผลกับทางโรงเรียน พร้อมทั้งส่งเสริมความรู้ให้กับบุตรหลานทั้งที่บ้าน และที่โรงเรียนเป็นประจำอย่างสม่ำเสมอ อันจะทำให้บุตรหลานประสบความสำเร็จทางการศึกษา และบรรลุเป้าหมายที่โรงเรียนตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนจนประสบความสำเร็จด้านหน้าที่การงาน สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ผู้วิจัยจึงมีความสนใจ ที่จะศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภูเขต 1

หนองบัวลำภูเขต 1 เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษา และพัฒนาการศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภูเขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภูเขต 1 จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภูเขต 1

สมมติฐานของการวิจัย

ผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภูเขต 1 ที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ มีระดับส่วนร่วมในการจัดการศึกษาแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ปกครองของนักเรียนที่อยู่ในเขตบริการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภูเขต 1

มี 50 โรงเรียนจำนวนทั้งสิ้น 12,702 คน (ข้อมูลจาก ฝ่ายแผนฯ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภูเขต 1 ณ วันที่ 1 มิถุนายน 2561)

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ปกครองของนักเรียนที่อยู่ในเขตบริการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภูเขต 1 มี 50 โรงเรียนจำนวนทั้งสิ้น 375 คน โดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage sampling)

ตัวแปรที่ใช้ในงานวิจัย

ตัวแปรต้น ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ

ตัวแปรตาม ได้แก่ ระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถาม ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) ของแบบสอบถาม ที่ผ่านเกณฑ์จำนวน 33 ข้อ และได้ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.934 ซึ่งหมายถึงมีความเชื่อมั่นสูง ซึ่งผู้วิจัยได้เลือกข้อคำถามที่ผ่านกระบวนการหาคุณภาพแล้ว ด้านละ 10 ข้อ รวมทั้งสิ้น 30 ข้อซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล ใช้แบบชนิดเลือกตอบตรวจสอบรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 สอบถามการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษา ใช้แบบมาตราประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ

ตอนที่ 3 สอบถามข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง

การดำเนินการวิจัย

1. ขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูล

1.1 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ออกหนังสือราชการขออนุญาตเก็บข้อมูลการวิจัย

1.2 ทำการเก็บข้อมูลการวิจัย โดยผู้วิจัยส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ และขอความร่วมมือผู้อำนวยการโรงเรียนแต่ละโรงเรียนแจกแบบสอบถาม โดยได้แบบสอบถามที่เก็บข้อมูลแล้วกลับมาวิเคราะห์ข้อมูล 375 ชุด

1.3 นำแบบสอบถามที่เก็บข้อมูลแล้วมาวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

2. ระยะในการทำวิจัย คือ ปีการศึกษา 2562

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยมีขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

1. นำแบบสอบถามที่ได้จากการเก็บข้อมูลทั้งหมดจำนวน 375 ชุด มาตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบคำถาม หลังจากนั้นผู้วิจัยลงรหัสตามเกณฑ์แต่ละข้อ เพื่อวิเคราะห์ข้อมูล

2. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล แบบชนิดเลือกตอบตรวจสอบรายการ (Check list) ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ใช้การวิเคราะห์ ค่าความถี่ (frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

3. การวิเคราะห์แบบสอบถามการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียน ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้กับกลุ่มตัวอย่าง ใช้การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ทดสอบสมมติฐานใช้ t-test และ F-test หากพบความแตกต่างจึงใช้สถิติวิธีของ Scheffe โดยแทนค่าหน้าหนึ่งของคะแนนจากแบบสอบถาม ดังนี้

น้อยที่สุด หมายถึง 1 คะแนน

น้อย หมายถึง 2 คะแนน

ปานกลาง หมายถึง 3 คะแนน

มาก หมายถึง 4 คะแนน

มากที่สุด หมายถึง 5 คะแนน

ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์สำหรับวัดระดับการมีส่วนร่วม โดยเอาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ตามแนวคิดของ บุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว (2535: 23-24) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมน้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมน้อย

ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมมาก

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมมากที่สุด

4. การวิเคราะห์คำถามข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษาใช้วิธีวิเคราะห์เชิงพรรณนา

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย ได้รายละเอียดดังต่อไปนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษา ดังรายละเอียดตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ	198	52.8
1.1 ชาย	177	47.2
1.2 หญิง		
รวม	375	100
2. อายุ		
2.1 ต่ำกว่า 30 ปี	58	15.5
2.2 31 - 40 ปี	82	21.9
2.3 41 - 50 ปี	94	25.1
2.4 51 - 60 ปี	104	27.7
2.5 61 ปี ขึ้นไป	37	9.9
รวม	375	100.0
3. ระดับการศึกษา		

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
3.1 ประถมศึกษา	157	41.9
3.2 มัธยมศึกษา	145	38.7
3.3 อนุปริญญา	33	8.8
3.4 ปริญญา/สูงกว่าปริญญา	40	10.7
รวม	375	100.0
4. อาชีพผู้ปกครอง		
4.1 รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	26	6.9
4.2 รับจ้าง/ธุรกิจส่วนตัว	184	49.1
4.3 เกษตรกร	99	26.4
4.4 อื่นๆ	66	17.6
รวม	375	100.0

จากตารางที่ 1. พบว่า ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ เป็นเพศชาย จำนวน 198 คน (ร้อยละ 52.8) และเพศหญิง จำนวน 177 คน (ร้อยละ 47.2) จำแนกตามอายุ ส่วนมาก อายุระหว่าง 51-60 ปี จำนวน 104 คน (ร้อยละ 27.7) รองลงมาอายุระหว่าง 41-50 ปี (ร้อยละ 25.1) จำแนกตามระดับการศึกษาส่วนมาก ประถมศึกษา จำนวน 157 คน (ร้อยละ 41.9) รองลงมามัธยมศึกษา 38.7 จำแนกตาม

อาชีพส่วนมาก รับจ้าง/ธุรกิจส่วนตัว จำนวน 184 คน (ร้อยละ 49.1) รองลงมาเกษตรกร จำนวน 99 คน (ร้อยละ 26.4)

2. ระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภูเขต 1

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับการมีส่วนร่วม โดยภาพรวม ดังรายละเอียดตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษาโดยรวม

ด้านที่	การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา	\bar{x}	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
1	ด้านการส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนานักเรียน	3.64	.77	มาก
2	ด้านการอบรมสั่งสอน	3.51	.82	มาก
3	ด้านการติดต่อสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองกับนักเรียน	3.39	.87	ปานกลาง
	รวม	3.51	.78	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.51$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนานักเรียน อยู่ใน

ระดับมาก ($\bar{X}=3.64$) รองลงมาคือ ด้านการอบรมสั่งสอน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.64$) ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับการมีส่วนร่วมด้านการส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนานักเรียน ดังรายละเอียดตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ด้านการส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนานักเรียน

ข้อที่	ด้านการส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนานักเรียน	\bar{X}	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
1	ท่านเป็นส่วนหนึ่งของกรรมการในโครงการต่างๆ	4.05	.9	มาก
2	ท่านมีส่วนร่วมในสนับสนุนงบประมาณ เงินทุน	3.98	.94	มาก
3	ท่านช่วยจัดหาทุนการศึกษาให้กับนักเรียน	3.76	1.03	มาก
4	ท่านร่วมประเมินผลกิจกรรมและโครงการต่างๆ	3.7	1.05	มาก
5	ท่านเข้าร่วมในการเสนอแนะแนวทางในการวางแผนการบริหารงานของโรงเรียน	3.67	.97	มาก
6	ท่านมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการปฏิบัติงาน	3.65	.99	มาก
7	ท่านมีส่วนร่วมในการเสนอจัดซื้อ วัสดุอุปกรณ์	3.61	.97	มาก
8	ท่านเข้าร่วมการประชุมผู้ปกครอง ร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษา และคณะครู	3.38	1	ปานกลาง
9	ท่านร่วมกับคณะครู รักษาทรัพย์สินของโรงเรียน	3.33	1.01	ปานกลาง
10	ท่านมีส่วนระดมวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็น	3.27	1.07	ปานกลาง
	รวม	3.64	.77	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่า ด้านการส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนานักเรียนโดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.64$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ท่านเป็นส่วนหนึ่งของกรรมการในโครงการต่างๆ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.05$) รองลง

มาคือ ท่านมีส่วนร่วมในสนับสนุนงบประมาณ เงินทุน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.98$) ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับการมีส่วนร่วมด้านการอบรมสั่งสอนดังรายละเอียดตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ด้านการอบรมสั่งสอน

ข้อที่	ด้านการอบรมสั่งสอน	\bar{X}	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
11	ท่านอบรมนักเรียน ให้รู้จักความอดทน ความมีวินัย	3.9	.88	มาก
12	ท่านได้รับข่าวสารและมีการติดต่อแลกเปลี่ยนข้อมูล	3.85	.97	มาก
13	ท่านอบรมนักเรียน ให้รู้จักเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และมีน้ำใจ	3.72	.98	มาก
14	ท่านได้มาพบครูประจำชั้นแลกเปลี่ยนความคิดเห็น	3.71	.04	มาก
15	ท่านมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาพฤติกรรมผู้เรียนที่ไม่พึงประสงค์ร่วมกับครูและโรงเรียน	3.63	1.05	มาก
16	ท่านส่งเสริมให้นักเรียนเคารพสิทธิของผู้อื่น	3.61	1	มาก
17	ท่านส่งเสริมให้นักเรียนทบทวนเนื้อหาที่เรียนไปแล้ว	3.53	1.07	มาก
18	ท่านส่งเสริมทักษะที่จำเป็นในชีวิตประจำวัน	3.08	1.21	ปานกลาง
19	ท่านอบรมนักเรียน วิชาสาธารณสุขประโยชน์	3.06	1.19	ปานกลาง
20	ท่านดูแลและแนะนำการบ้านของนักเรียน	3	1.23	ปานกลาง
	รวม	3.51	.82	มาก

จากตารางที่ 4 พบว่า ด้านการอบรมสั่งสอนโดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.51$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ท่านอบรมนักเรียน ให้รู้จักความอดทน ความมีวินัย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.9$) รองลงมาคือ ท่านได้รับ

ข่าวสารและมีการติดต่อแลกเปลี่ยนข้อมูล อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.85$) ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับการมีส่วนร่วม ด้านการติดต่อสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองกับนักเรียน ดังรายละเอียดตามตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ด้านการติดต่อสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองกับนักเรียน

ข้อที่	ด้านการติดต่อสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองกับนักเรียน	\bar{X}	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
21	ท่านมีความเต็มใจและยินดีเป็นวิทยากรพิเศษ	4.1	.94	มาก
22	ท่านอาสาสมัครช่วยเหลือโรงเรียนเมื่อมีโอกาส	3.72	.91	มาก
23	ท่านมีส่วนร่วมในการติดต่อสื่อสารเรื่องวิชาการ	3.4	1.1	ปานกลาง
24	ท่านมีส่วนร่วมแข่งขันกีฬาภายในและภายนอก	3.28	1.09	ปานกลาง
25	ท่านได้ขอข้อมูลการเข้าชั้นเรียนของนักเรียน	3.23	1.16	ปานกลาง
26	ท่านสามารถเข้าถึงแหล่งสารสนเทศในด้านต่าง ๆ	3.22	1.13	ปานกลาง
27	ท่านมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้ปกครอง	3.18	1.06	ปานกลาง
28	ท่านให้ความร่วมมือพานักเรียนไปทัศนศึกษา	3.16	1.11	ปานกลาง

ตารางที่ 5 ด้านการติดต่อสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองกับนักเรียน (ต่อ)

29	ท่านยอมรับและรับฟังข้อคิดเห็นของโรงเรียนที่มีต่อนักเรียนในความปกครองของท่าน	3.12	1.04	ปานกลาง
30	ท่านมีส่วนร่วมในการสนับสนุนและประสานงานกับองค์กรภายนอกให้เข้ามามีส่วนร่วม	3.04	1.21	ปานกลาง
	รวม	3.39	.87	ปานกลาง

จากตารางที่ 5 พบว่า ด้านการติดต่อสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองกับนักเรียน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.39$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ท่านมีความเต็มใจและยินดีเป็นวิทยากรพิเศษ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.1$) รองลงมาคือ ท่านอาสาสมัครช่วยเหลือโรงเรียนเมื่อมีโอกาสอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.72$) ตามลำดับ

3. เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของ

ผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภูเขต 1 จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง จำแนกตาม เพศ ดังรายละเอียดตามตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วม จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	\bar{X}	S.D.	df.	t	Sig
ชาย	198	3.51	.77	373	-0.75	.94
หญิง	177	3.52	.8			

จากตารางที่ 6 แสดงให้เห็นว่าระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษาจำแนกตามเพศ ไม่แตกต่างกัน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมจำแนกตามอายุ ดังรายละเอียดตามตารางที่ 7

ตารางที่ 7 ผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วม จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df.	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	17.77	4	4.44	7.67	.08
ภายในกลุ่ม	214.19	370	.57		
รวม	231.97	374			

จากตารางที่ 7 แสดงให้เห็นว่าระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษาจำแนกตามอายุ ไม่แตกต่างกัน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมจำแนกตามระดับการศึกษา ดังรายละเอียดตามตารางที่ 8

ตารางที่ 8 ผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมจำแนกตามระดับการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	SS	df.	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	1.37	3	.45		
ภายในกลุ่ม	230.59	371	.62	.73	.52
รวม	231.97	374			

จากตารางที่ 8 แสดงให้เห็นว่าระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษาจำแนกตามระดับการศึกษา ไม่แตกต่างกัน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบการมีส่วนร่วม จำแนกตาม อาชีพ ดังรายละเอียดตามตารางที่ 9

ตารางที่ 9 ผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วม จำแนกตามอาชีพ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df.	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	3.43	3	1.14		
ภายในกลุ่ม	228.54	371	.61	1.85	.13
รวม	231.97	374			

จากตารางที่ 9 แสดงให้เห็นว่าระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษาจำแนกตามอาชีพ ไม่แตกต่างกัน

การศึกษา การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามการวิจัยแล้วในส่วนที่ 3 คือข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษา ซึ่งผลการวิจัยได้ดังตารางที่ 10

4. วิเคราะห์เนื้อหาข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการ

ตารางที่ 10 ข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษา

ข้อเสนอแนะ	ความถี่ (คน)
1) โรงเรียนควรมีกิจกรรมร่วมกับชุมชนอย่างหลากหลาย	21
2) โรงเรียนควรสร้างเครือข่ายประสานงานกับชุมชนหลายช่องทาง	12
3) โรงเรียนและชุมชนควรมีองค์กรหรือสมาคมในการประสานงานกัน	10
4) โรงเรียนควรนำทรัพยากรนอกสถานศึกษาเข้าไปจัดการเรียนการสอน	5
5) โรงเรียนควรมีกิจกรรมสรุปผลการดำเนินงานทุกสิ้นปีการศึกษา	5
6) โรงเรียนควรร่วมกับชุมชนในการนำเสนอข่าวสารกิจกรรมสู่ภายนอก	4
7) โรงเรียนควรกำหนดบทบาทให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม	2
รวม	59 (คน)

จากตารางที่ 10 ข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษาพบว่าส่วนมาก ผู้ปกครองเสนอแนะโรงเรียนควรมีกิจกรรมร่วมกับชุมชนอย่างหลากหลาย (21 คน) รองลงมา โรงเรียนควรสร้างเครือข่ายประสานงานกับชุมชนหลายช่องทาง (12 คน) และโรงเรียนและชุมชนควรมีองค์กรหรือสมาคมในการประสานงานกัน (10 คน) ตามลำดับ

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง การศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภูเขต 1 สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภูเขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภูเขต 1 มีการทบทวนผลการปฏิบัติงานในปีที่ผ่านมา จนนำไปสู่การออกแบบและพัฒนาแผนงาน จนนำไปสู่การกำหนดวิสัยทัศน์ให้ชุมชนมีบทบาทและมีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางการศึกษาตามแผนปฏิบัติงานดียิ่งขึ้น เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่าด้านที่มี ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนานักเรียนอยู่ในระดับมาก อาจจะมีผลมาจากผู้ปกครองได้เห็นความสำคัญของการจัดการศึกษาของบุตรหลานที่อยู่ภายใต้การปกครอง แต่ปัญหาและอุปสรรคในการมีส่วนร่วมดังกล่าวยังพบว่า นักเรียนส่วนหนึ่งมีการออกกลางคัน (กลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภูเขต 1, 2561: 1-10) อาจจะมี

ผลมาจากผู้ปกครองบางส่วนมีการเคลื่อนย้ายที่อยู่อาศัยบ่อย และผู้ปกครองบางส่วนยังขาดความเข้าใจแนวทางปฏิบัติและบทบาทตนเองยังไม่ทั่วถึง ซึ่งสอดคล้องกับ ศุภชัย จันทรงาม (2557: 98) ซึ่งได้ทำวิจัยเรื่องการศึกษาในระดับความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนและโรงเรียนในด้านการจัดการศึกษา กรณี: โรงเรียนเทศบาล 4 (พระเจ้าใหญ่องค์ตื้อ) ในสังกัดเทศบาลนครอุบลราชธานี อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี พบว่า โดยรวมผู้ปกครองนักเรียนมีระดับความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนและโรงเรียนในด้านการจัดการศึกษา อยู่ในระดับมาก และผู้ปกครองนักเรียนส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับกิจกรรมด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน โดยมีกิจกรรมการเชิญผู้ปกครองและประชาชนในชุมชนเข้าร่วมกิจกรรมวันสำคัญต่างๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้น เป็นกิจกรรมที่ผู้ปกครองนักเรียนส่วนใหญ่ให้ความสำคัญมากที่สุด ในขณะที่กิจกรรมการจัดงานพบปะสังสรรค์ศิษย์เก่าเป็นกิจกรรมที่ผู้ปกครองนักเรียนส่วนใหญ่ให้ความสำคัญน้อยที่สุด

2. ผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภูเขต 1 จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ พบว่าไม่แตกต่างกัน อาจจะเป็นเพราะว่ากลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษานี้มีบริบท สังคม และวัฒนธรรมที่มีความใกล้เคียงกัน ย่อมส่งผลต่อแนวทาง กระบวนการ และลักษณะวิธีการของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาที่คล้ายกันไปด้วย ถึงแม้จะมีความแตกต่างตามกลุ่ม เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ ก็ตาม อย่างเช่น การมีส่วนร่วมในการอบรมสั่งสอนผู้เรียน การมีส่วนร่วมในการสอดส่องพฤติกรรมผู้เรียนร่วมกับโรงเรียน ซึ่งเป็นประเด็นที่น่าสนใจเพราะถึงแม้การมีส่วนร่วม

ร่วมดังกล่าวจะไม่แตกต่างกัน ผู้ปกครองในฐานะบุคคลที่มีความใกล้ชิดกับผู้เรียนจึงรู้จักสภาพปัญหาไปสู่การแก้ไขปัญหาเรื่องพฤติกรรมของผู้เรียน แต่ในปัจจุบันผู้ปกครองหลายท่านได้ทิ้งบุตรหลานไปทำงานในพื้นที่ห่างไกลจึงอาจจะส่งผลให้เป้าหมายของการจัดการศึกษาในโรงเรียนไม่บรรลุวัตถุประสงค์ไปด้วย ซึ่งสอดคล้องกับ นิชาภา อนัณฑ์ (2561: 80) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา โรงเรียนท่าขอนยางพิทยาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า ผลเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษานักเรียนโรงเรียนท่าขอนยางพิทยาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพของผู้ปกครอง พบว่า โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

3. ข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษา พบว่าส่วนมาก ผู้ปกครองเสนอแนะโรงเรียนควรมีกิจกรรมร่วมกับชุมชนอย่างหลากหลาย รองลงมา โรงเรียนควรสร้างเครือข่ายประสานงานกับชุมชนหลายช่องทาง และโรงเรียนและชุมชนควรมีองค์การหรือสมาคมในการประสานงานกันตามลำดับ ข้อเสนอแนะดังกล่าว อาจจะเป็นเพราะว่า ผู้ปกครองมีความสามารถในการรับรู้ข่าวสารและการประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียนแตกต่างกัน จึงมีความเข้าใจบทบาทและกิจกรรมของโรงเรียนแตกต่างกันไปด้วย ดังนั้นการพัฒนาแนวทางการรับรู้ข่าวสารและการประชาสัมพันธ์จะเป็นแนวทางนำไปสู่การเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองซักถามความเข้าใจเกี่ยวกับการติดตามประเมินผลและการนิเทศการศึกษา ด้านงบประมาณด้านวิชาการ หรือด้านอื่นๆ โรงเรียนจึงควรจัดให้มีระบบข้อมูลสารสนเทศเป็นปัจจุบัน โดย

ให้ผู้ปกครองทราบการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนเป็นระยะๆ และควรจัดทำระบบรายงานพฤติกรรมนักเรียนเพื่อให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมให้คำแนะนำในการจัดกิจกรรมพัฒนานักเรียน ควรมีการสร้างความร่วมมือและพัฒนาให้เป็นรูปธรรมยิ่งขึ้น ในฐานะที่ผู้ปกครองคือส่วนหนึ่งในการจัดการเรียนรู้ของนักเรียน ที่มีผลต่อความสำเร็จในการช่วยเหลือนักเรียนได้เรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ มีความรับผิดชอบ และสามารถปรับกระบวนการเรียนรู้ในชั้นเรียนมาใช้ในชีวิตประจำวันได้เหมาะสม เป็นบุคลากรที่สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องส่งเสริมศักยภาพของพ่อแม่ผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ นางลักษณลักษณ์ โภคิน, อมรรัตน์ ปฎิญาวิบูล และวิสันต์ ลมไธสง (2559: 9) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองได้ให้ข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษาของโรงเรียน ควรมีการชี้แจงทำความเข้าใจกับผู้ปกครองในเรื่องการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร ควรเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองซักถามความเข้าใจเกี่ยวกับการติดตามประเมินผลและการนิเทศการศึกษา ด้านงบประมาณ ควรประชาสัมพันธ์ชี้แจงเกี่ยวกับการบริจาคเพื่อสนับสนุนงบประมาณในการบริหารและการจัดการศึกษาควรประชุมชี้แจงผู้ปกครองเกี่ยวกับการให้คำแนะนำช่วยเหลือด้านการบริหารการเงินด้านการบริหารงานบุคคลควรประชุมชี้แจงเกี่ยวกับความมั่งคั่งความเข้าใจเรื่องการพัฒนาครู ด้านการบริหารทั่วไป ควรประชุมชี้แจงเพื่อขอความร่วมมือในการพัฒนาอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้ ควรจัดให้มีระบบข้อมูลสารสนเทศเป็นปัจจุบัน โดยให้ผู้ปกครองทราบการบริหาร

จัดการศึกษาของโรงเรียนเป็นระยะ ๆ ควรจัดทำระบบรายงานพฤติกรรมนักเรียนเพื่อให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมให้คำแนะนำในการจัดกิจกรรมพัฒนา นักเรียน

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน ควรมีการกำหนดบทบาทของผู้ปกครองให้ชัดเจนถึงแนวทางปฏิบัติและหน้าที่รับผิดชอบ ควรมีการจัดอบรม ประชุมผู้ปกครองอย่างต่อเนื่อง

1.2 การประชาสัมพันธ์ข่าวสารของโรงเรียนนั้นควรพัฒนาและออกแบบให้หลายหลายช่องทาง เนื่องจากผู้ปกครองมีความสามารถและทักษะในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่แตกต่างกัน

1.3 การดำเนินงานในระดับนโยบาย ผู้บริหาร และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ควรจัดให้มีการสรุปผลการดำเนินงานประจำปีการศึกษา เพื่อใช้เป็นกรอบในการวางแผนและกำหนดนโยบายในปีการศึกษาถัดไป

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาสภาพปัญหาและอุปสรรคของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองอย่างต่อเนื่อง เพื่อใช้กำหนดบทบาทแนวทางการพัฒนา และการศึกษาในครั้งต่อไป

2.2 ควรสร้างและพัฒนาเครื่องมือวิจัยที่ใช้ในการเก็บข้อมูลอย่างหลากหลาย เช่น แบบสัมภาษณ์ แบบสังเกต เป็นต้น เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกทั้งด้านปริมาณ และคุณภาพ

2.3 ควรมีการศึกษารูปแบบในการพัฒนาหรือการติดตามผลการดำเนินงานการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการวางแผน นโยบาย และพัฒนาการมีส่วนร่วมต่อไปในอนาคต

เอกสารอ้างอิง

- กนกอร บุญกว้าง. (2559). การมีส่วนร่วมการจัดการศึกษาของชุมชน กรณีศึกษา: โรงเรียนบ้านเหมือดขาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 1. บุคคณ. สืบค้นเมื่อ 13 กุมภาพันธ์ 2562, <https://tci-thaijo.org/index.php/buaajead-ubru/article/view/63955>
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ: อรุณงลาดพร้าว.
- กลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1. (2561). แผนปฏิบัติการปีงบประมาณ 2561. หนองบัวลำภู: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1.
- กิจจา บานชื่น และกณิกนันต์ บานชื่น. (2559). หลักการจัดการ. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูเคชั่น.

- นงลักษณ์ ลักษณะโกคิน, อมรรัตน์ ปริญญาวิบูล และ วิสันต์ ลมไธสง. (2559). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร. สืบค้นเมื่อวันที่ 28 ตุลาคม 2562, http://journal.rmutto.ac.th/template/design/file_article/article.609pdf
- นันทนา แสงจาลาห์. (2553). การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนบ้านบึง “มัญญูวิทยาการ” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษิต. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นิคม หวายบุตร. (2550). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เขตพื้นที่ภาคตะวันออก. มหาวิทยาลัยสวนดุสิต. สืบค้นเมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2562, <http://suphanburicampus.dusit.ac.th/new/wp-content>.
- นิชภา อนันท์ศักดิ์. (2561). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาโรงเรียนท่าขอนยางพิทยาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษิต. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2535). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ศุภชัย จันทรงาม. (2557). การศึกษาระดับความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนและโรงเรียนในด้านการจัดการศึกษา กรณี: โรงเรียนเทศบาล 4 (พระเจ้าใหญ่องค์ตื้อ) ในสังกัดเทศบาลนครอุบลราชธานี อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี. สืบค้นเมื่อ 1 กุมภาพันธ์ 2562, http://graduate.rtu.ac.th/pdf/12_56.pdf
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2556). คู่มือการบริหารโรงเรียน ในโครงการพัฒนาการบริหารรูปแบบนิติบุคคล. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด.
- Crowe, M. (2017). *Measuring children's participation from the perspectives of parents and teachers: Rasch analysis of the achieve assessment (Order No. 10671779)*. Available from ProQuest Dissertations & Theses Global. (1947639331). Retrieved from <https://search.proquest.com/docview/1947639331?accountid=31961>.